Doğan Kardeş

SAYI 17 | 22 NİSAN 1974 | 150 KURUŞ

ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMINI KUTLUYORUZ

OTUZ YAŞIN MUTLULUĞUNU BİRLİKTE PAYLAŞTIK

(Yazısı 2. sayfalarımızdan itibaren)

30. YILINDA DOĞAN KARDEŞ

DOĞAN KARDEŞ dergisi bu sayısı ile ömrünün 30. yılını tamamlıyor. 30 yaşında bir çocuk dergisi Türkiyede görülmüş şey değildir, 30 yıl önce Doğan Kardeş dergisi ilk defa çıktığı zaman onu almış ve okumuş olan çocuklar büyümüşler, bugün aralarından bazıları 40 yaşını geçmişler, saygı değer insanlar haline gelmişlerdir, hatta çok muhtemeldir ki, siz de çocukken Doğan Kardeş okumuş olan vatandaşlardan birinin çocuğusunuzdur, babanız veya anneniz gibi siz de Doğan Kardeş okuyarak dünyada olup bitenlerden haber alıyor, bir çok bilgileri Doğan Kardeş'ten öğreniyordunuz.

Doğan Kardeş ilk çıktığı günden başlayarak bugüne kadar sevgili küçük okuyucularına hep iyiyi, doğruyu, güzeli öğretip sevdirmeye çalışmış bir dergidir. Okuyucularının hem kendilerine, hem de memleketlerine faydalı insanlar olarak yetişmelerini istemiş, hep onun için çalışmıştır. Nitekim Doğan Kardeş okuyarak büyümüş olanların hemen hepsi, bildiğimiz kadarıyla kendilerine ve memleketlerine faydalı insanlar olmuşlardır, bunların arasında memleket hizmetinde büyük, şöhret yapmış kıymetli sanatkârlar da az değildir.

Doğan Kardeş okuyanlar yaşça büyüdüler, Doğan Kardeş de etrafına daha çok okuyucu toplayarak büyüdü, ilk çıktığı zaman ancak 4-5.000 çocuğun okuyabildiği Doğan Kardeş dergisini bugün en az 40.000 çocuk okuyor.

30. yılımız da ne büyük bir kalabalığız sevgili çocuklar, Doğan Kardeş dergisi şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da iyiyi, güzeli ve doğruyu Türk çocuklarına sevdirmek ödevini, aralık vermeden sürdürecektir.

ŞEVKET RADO

EFLÂTUN CEM GÜNEY

Masal babamız Eflâtun Cem Güney'i hepiniz tanıyorsunuz değil mi çocuklar? Eflâtun Cem amcamız en güzel masallarını da yayınladığı günden bu yana Doğan Kardeş için yazdı. Aynı zamanda «Andersen ödülü»nü alan «Az Gittim Uz Gittim», «Gökten Üç Elma Düştü», «Bir Varmış Bir Yokmuş», Dede Korkut Masalları», «Evvel Zaman İçinde», «Altın Heybe», «Açıl Sofram Açıl» Türk çocuklarının en güzel masal kitapları oldu. İşte Eflâtun Cem amcanın anlattığı «DOĞAN KARDEŞ'İN 30. YAŞ MASALI.»

Gün olur, yıl sanırsın; yıl olur, dün sanırsın. «Doğan Kardeş 30 yaşına giriyor» diyorlar. Ama inanamadım, daha dün gibi geldi bana. Zaman ne çabuk gelip geçmiş, sabah sabah esen yel gibi. Doğrusunu isterseniz, Doğan Kardeş 30 yaşına değil, benim gibi seksenine de ayak bassa yaşlanmıyacak; daima çocukla bir yaşta kalacak, abıhayat içmiş gibi.

Böyle mutlu günde bana da bir çift lâf etmek düşer ama, dilim yok, sazım kırık, teller perişan. İlle başınızı ağırtmamı istiyorsanız:

Bence Doğan Kardeş bir dergi değil, her kardeşten içeri bir kardeştir. En doğru düşünceler onun başından doğuyor, en güzel duygular onun yüreğinde tomurcuklanıyor ve en iyi dilekler onun gözlerinde tütüyor. Daha da yurt sevgisi mi dedin, buram buram... Millet sevgisi mi dedin, burcu burcu... Kısacası, bize bilgi, ülkü ve ışık veren bir kardeş bu...

Doğan Kardeş bir dergi değil, her evin içinde bir okuldur. Bize bizim içimizden seslenen, bize kendimizi öğreten bir okul... Zaman zaman üstün yaradılışlı değerleri bulup ortaya çıkarmasaydı, nice körpe kabiliyetler karanlık sular gibi kaybolup gidecek; bugün o kalemlerden, fırçalardan, o dillerden, tellerden öksüz kalacaktık.

Benim ne payım var bunda, ben sadece sizi bu okulun masal bahçelerinde dolaştırıp durdum. Çayır çimen geçerek, lâle sümbül biçerek... Dilerim Tanrıdan sizin de gönlünüz gül olup açılsın, diliniz de bülbül olup şakısın...

Eflâtun Cem Güney

12 YIL ÖNCESİNDEN...

Küçük bir kız vardı bundan tam 12 yıl önce. Devamlı yazmak, çizmek için çarpardı gönlü... Çocuk dünyasında kendi kendine hayaller kurar, sonra da bunları fırçasıyla, kalemiyle şekillendirirdi.

Yıllar küçük kızın örgülü saçlarını, çocukluğunu alıp götürdü. ama gönlünde yatan o çizmek, yazmak arzusunu söndüremedi...

Evet Sevgili Okurlarım... Ben bugün sizlere uzun zamandır bu sayfalardan seslenen Sıdıka Ablanız, dün ise Doğan Kardeş'in küçük bir okuru, yarışmacısıydım. Ben yazmak, çizmek ve hepsinden önce okumak zevkini yıllar önce Doğan Kardeş'de tatmıştım. İşte bunun için aynı hevesle Doğan Kardeş'e koşuyor, O'nu sizlere en iyi şekilde hazırlayabilmek için çalışıyorum. Doğan Kardeş çok iyi bir dosttur çocuklar... Daima iyiyi, güzeli öğütler size. Geleceğinize ışık tutar. Bu sevimli ve ici derginin kıymetini bilin.

Dergimizin nice 30 yıllara erişmesini diliyor, hepinize kucak dolusu sevgiler iletiyorum.

Ablanız SIDIKA DURMUŞ

SEVİNCİMİZ İKİ KATLI...

BU gün mutlu bir günün arifesindeyiz. Yarın bütün yurttaki kardeşlerimizle birlikte, Ulusal Egemenlik ve çocuk bayramını kutlayacağız. Ulu Atatürk'ün siz çocuklara armağan ettiği bu bayramı kutlarken, biz Doğan Kardeş ailesinin sevinci iki misli... Çünkü tam otuz yıl önce 23 nisan günü, Doğan Kardeş yayın hayatına atılmış ve o günden beri aralıksız bir çalışma temposuyla kalpten kalbe, elden ele yol almıştır.

İlerki sayfalarımızda da okuyacağınız gibi, Doğan Kardeş, bugüne kadar pek çok ünlü isim yetiştirmiş, onların çocuk kalbine saldığı sanat tohumları, bugün ulu birer ağaç olarak meyvelerini vermeye başlamıştır.

Dileğimiz, Doğan Kardeş'in aynı hizmeti daha pek çok otuz yıllar devam ettirmesi ve bugün küçük birer Doğan Kardeş okuyucusu olan sizlerin, ilerde, bu sayfaları, tıpkı bu sayımızda, sayfalarımızı süsleyen ünlü isimlerin yaptığı gibi, yazılarınız ve resimlerinizle süslemeniz.

Hepinizin Ulusal Egemenlik ve çocuk bayramını kutlar, mutlu günler dilerim.

NUR İÇÖZÜ

Yukarıda ilk uzay fatihlerinden Sovyet kozmonotu Alexei Leonov ve Uzayda ilk adımları atan Amerikalı Albay Edward White'yi görüyorsunuz

UZAYA DOĞRU ADIM ADIM

Bilim adamları, astronotların, uzay şartlarına uyabilmeleri için bir takım yan çalışmalara girmişlerdi. Bu serimizde, çalışmaların sonuçlarını bulacaksınız.

Bilim adamları, astronotlar ve onların değişik uzay şartlarına olan tepkileri üzerinde uzun yıllar düşünmüşlerdi. Fakat, sonradan anlaşıldı ki, asıl güçlük uzaya insan gönderebilmekte değil, gönderilen astronotların, uzayda alışık olmadıkları bir çevrenin şartlarına uyarak canlı kalabilmelerini sağlamaktı. Roketin etrafını kuşatan uzayın esrarengiz derinliğini bizzat inceleyemedikten sonra, bir roket penceresine mahkûm kalarak etrafı seyretmenin ne önemi olabilirdi?

1961 yılına kadar, bilim adamları uzay elbiseleri üzerinde başarılı bir çalışma sürdürmüşlerdi. 12 nisan 1961'de, tarih sayfalarına «uzaya gönderilen ilk insan» olarak geçen Yuri Gagarin, Vostok adlı füzesi ile dünya yüzeyinden yaklaşık olarak 250 kilometrelik yüksekliğe çıkarak dünyanın etrafında bir tur attı. Rus astronotun üzerinde koruyucu bir uzay elbisesi vardı.

Aynı yılın Mayıs ayında Amerikalılar da tehlikeli bir denemeye giriştiler. Amaç, yine uzay elbiselerinin dayanıklılığını ölçmekti. Komutan Viktor Prather ve Komutan Malcolm Ross, helyum gazı ile dolu dev bir balonla Meksika körfezi üzerinde 35 kilometre yüksekliğe ulaştılar. Böylesine korkunç bir yükseklikte, balon Birleşik Amerika üzerinde yer değiştirirken, balonun altındaki alüminyum bölmede bulunan iki Komutan oturdukları yerden, aşağıdaki dünyanın gitgide değişen manzarasını seyrediyorlardı. Uzay elbiselerinin son derece başarılı olduğu ispat edilmişti. Ancak, adamlardan biri, korkulduğu gibi alçak basınçtan hiç bir şekilde etkilenmedi ama insanoğlunun ezelî düşmanı denizin karanlık pençesinden kendini kurtaramadı. Uçuşun sonunda, planlandığı şekilde Meksika körfezi sularına inen alüminyum bölmedeki adamlar, kaldıraçla yerlerinden alınıp helikoptere alınırken, Prather kaldıraçtan kaydı ve denizin karanlık sularında kayboldu. Denizi saatlerce tarayan helikopterlerin ve balıkadamların bütün çabaları boşuna idi.

Bu olayın ertesi günü, 5 Mayıs 1961'de, yine bir askerî subay Alan Shepard, Mercury adlı kapsül ile Amerikalıların dünya yörüngesinde dönmeyi başaran ilk uzay adamı olarak tarihe geçiyordu. Mercury projesine göre, son derece dayanıklı yeni tip uzay elbiselerinin denemelerine de girişilmişti. Mercury uzay elbisesi, basınç geçirmez özellikte idi. Kapsülde gitgide azalan basınç, elbisenin içine tesir edemiyordu. Bu özel uzay elbisesinin başka görevleri de vardı. Başlığı, roket motorlarının korkunç gürültüsüne karşı kulakları koruyordu. Ayrıca, uzay elbisesinin en iç katı, uzaydan dünya atmosferine girerken yükselen ısıya karşı insan vücudunu koruyabiliyordu. Ateşleme esnasında ve atmosfere girerken, uzay elbisesinin başlığı sıkıca kapatılıyordu. Uçuş esnasında roketin içindeki ısı normale dönünce başlık çıkartılabiliyordu.

Mercury serisinin en son uçuşu 15-16 Mayıs 1963 tarihlerinde Gordon Cooper tarafından yapıldı. Fakat, aynı senenin Haziran ayında uzaya ilk ve tek kadın pilot olan Valentina Tereshkova'yı gönderen Ruslar, uzay tarihinde Amerikalılardan çok ileriydiler.

Gemini projesi, Ay seyahatlerinin başlamasına öncülük yapan basamaklardan biriydi. Mercury projesinin hedefi basit teknik araştırmalardan öteye geçmemişti. Fakat, iki insanlı uçuşlara başlayan Gemini roketlerinin amacı, ay yolculuğunun teknik ve tabiî yönden mümkün olup olamayacağını incelemekti. Gemini serisinde gönderilen roketler başarıya ulaşırsa, uzay adamlarının özel basınç elbiseleri ile uzayda birkaç gün geçirerek, araştırma yapıp yapamayacakları ve iki roketin, önceden ayarlanmış belirli bir yörüngede buluşup buluşamayacakları anlaşılmış olacaktı.

Gemini projesi henüz gerçekleştirilmemişken, Ruslar, Voskhod 2 adlı uzay gemisi ile uzaya ilk olarak iki insan gönderdiler. Pavel Belyayev ve Alexei Leonov, ilk uzay yürüyüşünü gerçekleştirdiler. Leonov'un özel techizatlı uzay elbisesi, uzay boşluğundaki çeşitli etkenlere karşı insanı koruyabilecek şekilde hazırlanmıştı. Belyayev geminin idaresini yürütürken, Leonov, dünyadan kilometrelerce uzak uzay boşluğunda uzaya adım atmış ilk insan olmanın hazzı içinde boşlukta 10 dakika yürüdü.

Uzayla ilgili çalışmaların son derece yavaş yürüdüğü bir gerçek, ama gerek maddî, gerekse manevî bakımdan çok büyük emeklere mal olan böyle bir çalışmanın tesadüflere bırakılmaması da şart. Her projeden önce uzun bir ön çalışma oluyor, bütün ilim adamları bu uzun çalışmalarının sonuçlarını bir toplantıda ortaya döküyorlar ve gerçek proje çalışmaları bu şekilde başlıyor. Oldukça uzun süren çalışmalar sonunda ise, gerçekten tehlikeyi göze alan astronotlar, uzaya doğru yola çıkıyorlar.

Uzaya doğru adım adım yaklaşan bilim adamlarını tanımaya gelecek sayımızda devam edeceğiz.

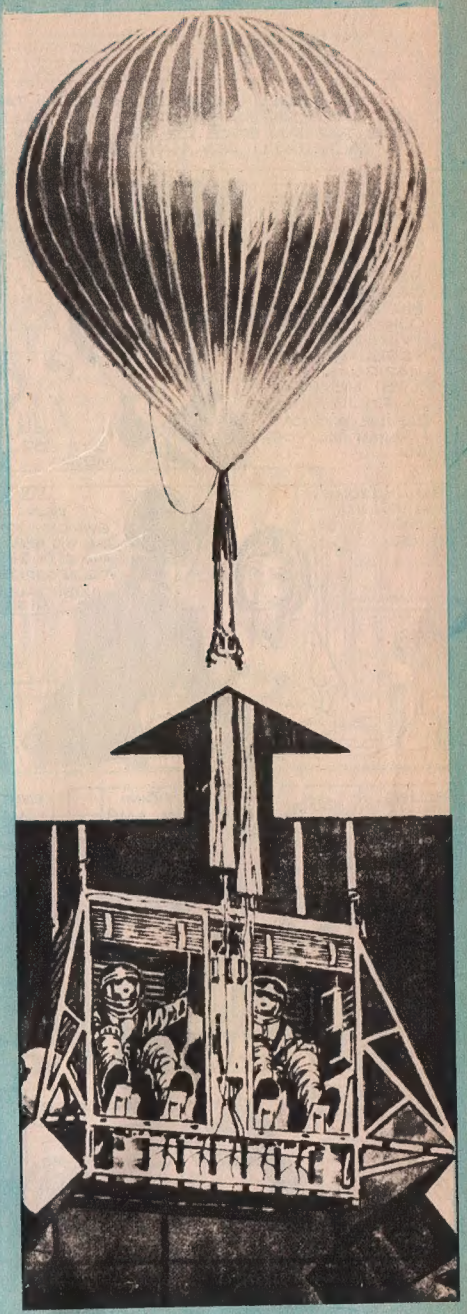

4 Mayıs 1961 tarihinde, 2 Amerikalı kozmonotu taşıyan balon, üzücü bir kazaya sebep olmuştu.

BİR YABANCI GİBİ

LUSİ OKULUN KAPICISI KENDİNİ TANIYAMAYINCA NE YAPACAĞINI ŞAŞIRMIŞ BİR HALDE ŞEHRE DÖNER. BİR AN ÖNCE KENDİNİ KORUYAN AVUKAT BRENDA JACKSON'U ARAMAYA BAŞLADI.

LUSİ ŞOK GEÇMEDEN BAYAN BRENDA JACKSON'UN ADLİYEDEKİ ODASINI BULDU.

AVUKAT BRENDA JACKSON TAM O ANDA BİR POLİS MEMURUNDAN LUSİ'NİN YENİDEN KAÇTIĞINI ÖĞRENDİ" BU BİR BAKIMA KÜÇÜK KIZ İÇİN İYİ OLMUŞ" DİYEREK BİTMEYE HAZIRLANDI. LUSİ HEYECANLA POLİS MEMURU İLE AVUKAT HANIMI İZLİYORDU....

SANDRA SAGE'Yİ SAVUNMAK İSTEDİĞİNİZ GERÇEK DEMEK.

BENİ GÖRMESİN...

MERHABA

SANDRA BURADA İŞİN NE?

BANA YARDIM EDECEĞİNİZİ BİLDİĞİM İÇİN SİZE GELDİM..

ISLAH - EVİNDEN KAÇTIĞINI VE ESKİ OKULUNA GİTTİĞİNİ BİLİYORUM. GERÇEKTEN LUSİ TOWSEND MİSİN?

TABİİ.. VE BANA TEK SİZ YARDIM EDEBİLİRSİNİZ.. DEĞİLMİ?

ÖNCE POLİSE TELEFON ETMEM LAZIM..

POLİSE-Mİ? NASİL OLUR AMA?

NİÇİN YAPTIĞIMI BİLMİYORUM. AMA ŞART OLDUĞUNU BİLİYORUM.

EVET BENİM HİMAYEM ALTINDA... TEŞEKKÜRLER

SONRA..

HEMEN HAZIRLANIP YOLA ÇIKIYORUZ...

PEKİ... AMA NEREYE...

ARABAMLA GİDİYORUZ TEK YOL O.....

TEŞEKKÜRLER..

BU SIRADA

SON SEFERİNİZDE ESMER BİR KIZ GÖRDÜNÜZMÜ?

EVET, PARASI OLMADIĞINDAN ADLİYENİN ADRESİNİ VERDİ

ÖZET: Lusi, Oldfild yetimler okulunun dalgınlığıyla tanınmış bir öğrencisidir. İsviçre'deki bir okulun bursunu kazanır, ama dalgınlığı, zengin kızların gittiği bu okula gitmekten alıkor onu. Dolandırıcılar kızın saçlarını kesip, hapse atılmasını sağlarlar, Lusi kimseyi inandıramaz.

DEVAMI VAR.

BALIKÇOCUK

Denizlerin Kurdu

②

JEOLOG OLAN ANNE VE BABASINI KAYBETTİKTEN SONRA, TEK BAŞINA SU ALTINDA BİR BALIK GİBİ YAŞAYABİLMEYİ ÖĞRENEN BALIK ÇOCUK, BİR GEMİDEN DÜŞEN YOLCUYU KURTARINCA BÜTÜN DÜNYA BASININA RESİMLERİ GEÇTİ. HİNDİSTANIN KUZEYİNCE BİR GEMİDE AYNI GAZETEYİ OKUYAN BİRİNİN AKLINDA BİR PLAN ŞEKİLLENDİ.

EVET... ONU BULUP MUTLAKA YAKALAMALIYIM.. ÇOK İŞİME YARAYACAK...

BALAR, ÇABUK HİNT OKYANUSU HARİTAMI GETİR. MALDİVE ADASININ YERİNİ BULALIM VE ORAYA GİDELİM

ÇR-R-EM!

PEKİ EFENDİM

BİR DAKİKA SONRA ADAM HARİTANIN ÜZERİNDE ÇALIŞMAYA BAŞLADI....

ÇOCUK GÜNDE YETMİŞ MİL KADAR YÜZEBİLDİĞİNE GÖRE GÜNÜN ORTALARINDA BURALARA KADAR GELİR....

ÇARŞAMBA SABAHI YOLA ÇIKARSAK, ÖĞLENE DOĞRU MALDİVE ADASININ AÇIKLARINA VARIRIZ.

GU

DUNK

MALDIVE ISLANDS

LACCADIVE - CHAGOS RIDGE

BASIN

KAPTAN DENİZ GÜZEL, YOLA ÇIKALIM...

PEKİ EFENDİM..

İKİ GÜN SONRA BALIKÇOCUK ADANIN AÇIKLARINDA YÜZERKEN GÖRÜNE BİR ŞEY İLİŞTİ...

GARİP DENİZ KAPKARA KESİLMİŞ NE OLUYOR ACABA?

AYY.. HER YAN PİS BİR YOSUN TABAKASIYLA KAPLANMIŞ
NE OLDU.. ŞUNU ANLAMAK İÇİN SUYUN DİBİNE DALMAK GEREK..
AMA BEŞ DAKİKA SONRA
GIRC GIRC
O DA NE? KARA ADAMLARININ MOTORLARI YOSUNLARA DOLAŞMIŞ YARDIM EDEYİM
BALIKÇOCUK, ÖZEL SESLER ÇIKARARAK DOSTU OLAN DİĞER BALIKLARI YARDIMA ÇAĞIRDI
DOGGLA BLUB!) SAFFLO ROLY
GRUN.. GRUN... HOOLAG!
AZ SONRA BALIKLAR YOSUNLARI KEMİRMEYE BAŞLADILAR.
ÇAPITO ÇAPCUP SURUMP
NIBBLE!
GÜZEL, BALIKLAR EPEY YOL AÇTILAR.....
SANDAL SERBEST KALINCA BALIKÇOCUK SU YÜZÜNE ÇIKTI
ARTIK GİDEBİLİRSİNİZ. TEHLİKELİ BİR DURUM KALMADI..
BU DENİZ TANRISI OLMALI BABA.. BAK MUCİZE YARATTI GÖRDÜNMÜ BABA.
BALIKÇOCUK SANDALIN HAREKETİNİ KOLAYLAŞTIRMAK İÇİN İTERKEN
KLUD
AHHHH
AZ SONRA
HAYIR OLAMAZ.... ZAVALLI ÇOCUK BAYILDI, ONU KURTARMALIYIZ..
UZATMA BABA, KENDİNE GELİR.. BURADAN KURTULMAYA BAKALIM...
VE DERKEN UZAKTA GEMİ BELİRDİ.
VOOOOT!
ŞURAYA BAK BABA.. JONİ MONTAN... ANCAK O ÇOCUĞA YARDIM EDEBİLİR..
AMA ZAVALLI BALIKÇOCUK KENDİNİ KURTARAN KİŞİNİN JONİ MONTON OLDUĞUNU BİLSEYDİ ÖLMEYİ TERCİH Mİ EDERDİ?

DEVAMI VAR..

(1) Doğan Kardeş yazı ailesi, dergiye girecek yazılar üzerinde çalıştıktan sonra, (2) Bu yazılar mürettiphaneye gönderilir. Kurşun plakalar üzerine dizilen yazılar, (3) mürettip tarafından sayfanın şekline göre yerleştirilir.

30 YAŞINA GİRERKEN DOĞAN KARDEŞ ANLATIYOR

Sevgili çocuklar... çok sevdiğiniz Doğan Kardeş 23 Nisan'da 30 yaşına giriyor. İki mutlu günü bir arada kutlamanın heyecanı içindeyiz. İnsanlar biliyorsunuz ki iyi ve kötü alışkanlıkları hep küçük yaşta edinirler. Boş zamanları iyi değerlendirmeyi de yine küçük yaşlarda öğreniriz. Boş zamanları iyi ve akıllıca değerlendirmenin de çeşitli yolları vardır. Faydalı, iyi yayınlar okumak, resim yapmak, müzikle uğraşmak, el işleri yapmak...

İşte 30 yıldır siz Türk çocuklarına en iyi şekilde hizmet etmeyi bir vazife bilen Doğan Kardeş bu konuda gerekeni yapmış olmaktan ve yurdumuzda bu amaçla bu kadar uzun zaman yaşayan tek çocuk dergisi olmaktan büyük mutluluk duymaktadır. Bilgi köşelerinden romanlarına, eğlence sahifelerinden çeşitli röportaj ve hikâyelerine kadar her satırını büyük bir titizlikle ve dikkatle hazırladığımız Doğan Kardeş'i 30. yaşı münasebetiyle sizlere daha yakından tanıtmayı, hazırlanışından bayiinize gelinceye kadar başından geçen serüvenleri anlatmayı uygun bulduk. İsterseniz sözü burada Doğan Kardeş'e bırakalım ve hikâyesini Onun ağzından dinliyelim...

Merhaba, sevgili küçük dostlarım! Bu güzel günümde binlerce sevgili kardeşle bir arada olmak beni ne kadar mutlu ediyor bilemezsiniz. Bana: «Artık Doğan Kardeş büyüdü... kardeşliği kalmadı» diyorlar. Doğru artık 30 yaşına giriyorum. Yaş-

(4) Ote yanda sayfalara girecek resimler de fotoğrafhanede ozel ışlemlerden geçer. Seçkin elemanlar tarafından rötuşlanır, montaj dairesine gönderilir. (5) Montajı yapılan sayfalar. (6) Asit dairesine gönderilir.

lanıyorum. Ama kalbim hep minik okuyucularım için çarpıyor. Sizlerin çocuk kalbi beni bir türlü büyütemiyor. Bir zamanlar benim okuyucularım olan kardeşler bugün koca koca insanlar oldular. Kimisi doktor, ressam, müzisyen... Kimisi de şimdiki siz minik okurlarımın anne, babaları. Peki ben hiç büyümedim mi?... Değişmedim mi?.. 30 yıldır hep aynı amaçla, yani siz çocuklara en iyiyi, en güzeli, en doğruyu vermek için çalıştım. Ama bu arada boyum, sayfalarım, kimi zaman büyüdü, kimi zaman küçüldü. Sizlere güzel görünmek için sayfalarım parlak oldu. Sizden gelen isteklere göre hazırlandım. Ve yine sizden gelen en temiz, en candan ilgiyle bu yaşıma geldim. Bu ilgi devam ettikçe belki de, daha yüzlerce yıl Doğan Kardeş olarak siz Türk çocuklarına hizmete devam edeceğim.

Biliyorum hepinizin merak ettiği bir konu var. Nasıl hazırlanıyorum? Nasıl basılıyorum? En yakın bayiinize kadar nasıl geliyorum? Sizleri daha fazla merakta bırakmamak için bugün sizlere matbaanın kapısını açıp gezdireceğim. Haydi çocuklar. Kapım açık... hep birlikte gezelim.

Önce haklı olarak matbaa, matbaacılık nedir diyeceksiniz... Matbaacılık kitap, gazete, resim gibi şeyleri kâğıda basma sanatı ve bilgisidir. Ben bugün çok gelişmiş bir basım tekniği olan Tifdruk sistemi ile hazırlanıyorum. Dünyanın hemen her ileri ülkesinde büyük baskı sayısına ulaşmış dergilerin basımı bu sistemle yapılmaktadır. Bu sistemle basımı yapılmış dergiler, içindeki resimlerin canlılığı ve renk güzelliği ile toplumun ilgisini çekmektedir. Yurdumuzda bu sistemle hazırlanan tek çocuk dergisi de benim.

Bütünümle sizlerin okuyacağınız hale geldiğimi anlayınca büyük yolculuğum başlar. Yurdumuzun en yakın kentlerinden tutun da, yabancı ülkelerde yaşıyan kardeşlerimize kadar dört bir yana hızla koşarım. İşte benim sayfalarımda gizlediğim büyük sırrım.

yukarıda da bahsettiğim gibi ben Tifdruk sistemiyle basılıyorum ya bu sistem nasıl çalışıyor biliyor musunuz? Fakat bildiğinizi sanmıyorum, sizleri daha fazla merakta bırakmamak için ben de anlatmaya karar verdim. Tifdruk sisteminin bütün ayrıntılarını 14. sayfamızda bulacaksınız.

DOSTLARIM, "ÜÇGEN" PARASIZ KALDI GALİBA BAKSANIZA UFACIK, ŞÖFÖRSÜZ ARABA

AA... O KORKUNÇ ADAM ŞAPKASINI UNUTMUŞ..
HAYIR, O KATA'NIN PALYAÇOYA SEVİRDİĞİ ADAMIN O..
ÖBÜRÜNÜNKÜ BURADA.

YANİ BU ŞAPKA... NEYDİ ADI?.
CARL ATA'IN.. BÖYLECE ADAMIN TEKRAR GELİP GÜLDÜRMESİ İÇİN FIRSAT ÇIKTI...
BANA, DA YENİ NUMARALARIMI DENEME FIRSATI HA HA HA...
ÇOK İYİ....

ONU BURADA BIRAKMAYALIM...
BO... BOMBA..! FANTO!...
TIK TAK TIK TAK

TİK TAK

SAKLANALIM HEMEN... HEM DE SAATLİ BOMBA...
EVET SAATLI BİR BOMBA... ŞİMDİ PATLIYACAKTIR HERHALDE...
TIK TAK

DİKKAT DİKKAT ARKADAŞLAR..
KLIK
FIŞŞŞŞŞŞH

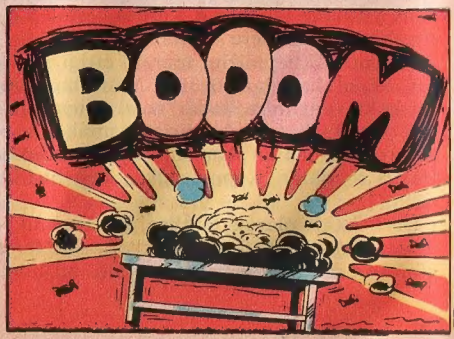
BOOOM

MANASTIR

ÖZET: Sipru ve Fanto evlerine gelenlerin Üçgen Çetesinden olduğuna inanmazlar. Adamlar giderken bomba bırakırlar, bomba patlar içinden şeker çıkar.

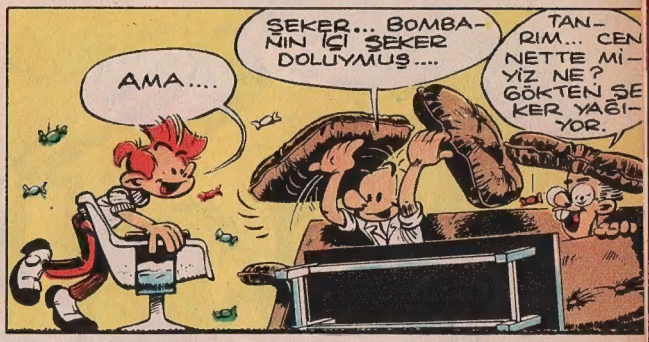

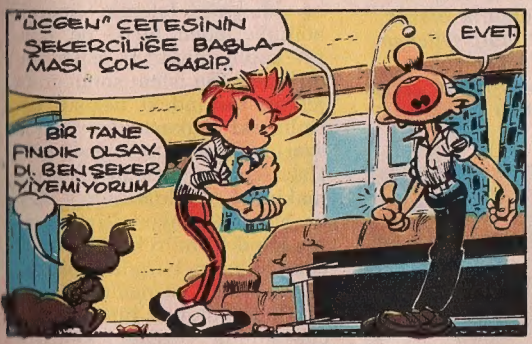

DEVAMI VAR.

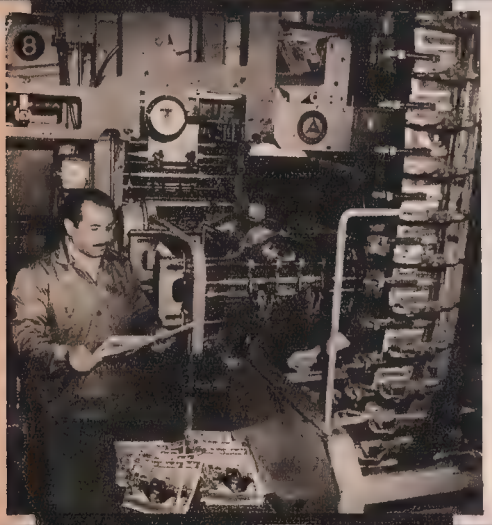

(7) Asit dairesinde özel bir işlem gören silindirler daha sonra baskı makinelerine gönderilir. (8 Tamamen otomatik olan baskı makinesi, büyük tabakalar halindeki kâğıda 32 sayfayı birden basar, (9) Ve yine otomatik olarak katlanıp tellenen dergiler son kontroldan geçip, satışa çıkar.

Tifdruk Sistemiyle Doğan Kardeş'in basılışı

Tifdruk sisteminde basım unsuru değişik derinliklerdeki çukurluklardan meydana geliyor. Bu çukurlukların kalıbın yüzeyindeki yüzleri birbirine eş mikroskobik kareler biçiminde. Kalıp da, bakır bir silindir veya sadece «silindir» diye anılır.

Metin yazılarıyla resimlerin bu silindir üzerine geçirilmesi işleminin ilk adımını montajın hazırlanması teşkil ediyor. Montaj pozitif olarak yapılıyor. Montajın pigment üzerine (bu işte kullanılan ışığa karşı hassas orijinal bir kâğıt) konup güçlü ışıkta kopye edilmesi sonucu, pozitif montajın bütün tek renk tonları ışık almamış karecikler üzerine geçmiş oluyor. Kopye işi bittikten sonra pigmentin jelâtinli yüzü, ispirto ve pamukla tozlardan arıtılıyor. Sonra su ile bakır silindire yapıştırılıyor. Pigmentin üzerindeki kâğıt jelâtin tabakasından sıyrılıp alınıyor. İşlemin önemli bölümlerinden birisi de jelâtin kaplı silindirin asitte indirilmesi. Bu işlem sonucunda jelâtin üzerindeki değişik derinlikteki çukurluklar bakır üzerine aynen geçmiş oluyor. Hazırlanmış silindirin artık makineye takılmasından başka bir iş kalmıyor. Bir haznenin içindeki mürekkebe temas eden silindir, buradan mürekkep alırken haznenin hemen üzerinde bulunan bir çelik bıçak silindir yüzeyindeki fazla mürekkepleri kazıyıp, temizliyor. Böylece mürekkep yalnız değişik derinliklerdeki çukurluklar içinde kalmış oluyor. Kâğıt mürekkep almış silindir üzerine kauçuk bir baskı kazanı ile bastırılıyor. Kâğıt çukurluklar içindeki mürekkebi emerek boşaltıyor ve değişik kalınlıklardaki mürekkep, kâğıdın üzerine bir rengin çeşitli tonlarını vermiş oluyor.

NELER ÇİZDİLER.....

Doğan Kardeş'in 30. yaşına girmesi nedeniyle, yıllar önce sizin yaşınızda olup, resimleriyle sayfalarımızı süsleyen, bugünün değerli sanatçıları bu sayımız için de karikatürler yaptılar. İşte size bunlardan dördü.

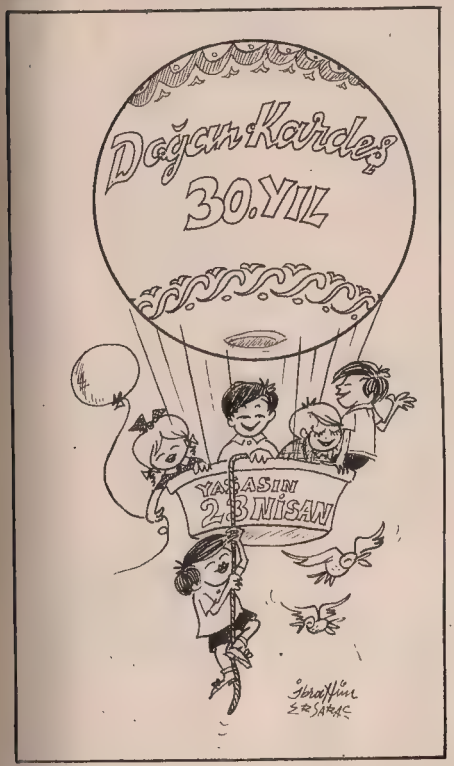

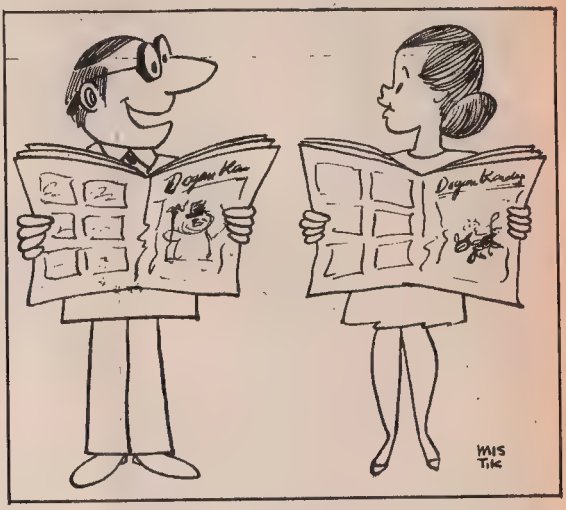

(Yukarıda) «İlk Doğan Kardeş çocukları: AAA biz ne zaman büyüdük?» (Aşağıda) Öztürk Serengil'in kaleminden kendi karikatürü

(Yukarıda) İbrahim Ersaraç'ın Doğan Kardeş için yaptığı güzel bir karikatürü. (Aşağıda) Ferruh Doğan'ın oğlu Murat'a yaptırttığı, Doğan Kardeş'in doğum gününü «baba-oğul» birlikte kutladıklarını gösteren karikatür.

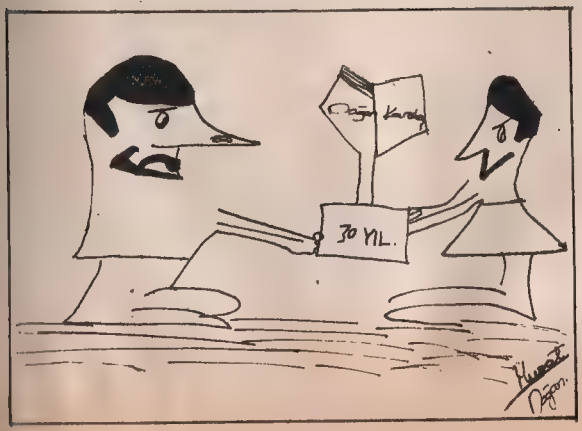

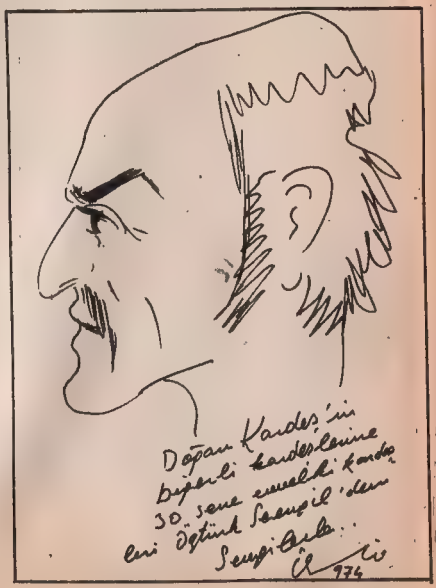

DOĞAN KARDEŞİN OTUZ YAŞINI BİRLİKTE KUTLADILAR

Soldan Sağa oturanlar: Gülçin Şenözener, Derya Dalay, İbrahim Ersaraç, Sıdıka Durmuş, Ferruh Doğan.
Ayaktakiler: Mustafa Eremektar (Mıstık) ve Müjdat Gezen.

onlarda birer Doğan Kardeş okuyucusuydular.

Bu sayfalarımızda, Doğan Kardeş bundan 30 yıl önce yayın hayatına atıldığında, onun sayfalarına yazılar, şiirler yazan; resimler, karikatürler çizen; sık sık tertiplediği müsamerelerinde görev alan üstün kabiliyetli küçük kardeşlerin, bugün değerli birer sanatçı olarak sizlere ilettikleri güzel sözleri okuyacaksınız. Onlar nasıl şimdi yazılarında belirttikleri Doğan Kardeş'in eski bir dostu olmaktan mutluluk duyuyorlarsa, Doğan Kardeş de onları minicikken tanımaktan, onların ilk çalışmalarına kollarını açmış olmaktan kıvanç duymaktadır.

FERRUH DOĞAN

Bugün ünlü bir karikatüristimiz olan Ferruh Doğan, Doğan Kardeş'in çok eski bir dostu. O'nun ilk çizgilerini gören ve O'nu teşvik eden Doğan Kardeş olmuş... İleride değerli bir sanatçı olacağına da ilk kez inanan bu eski dostuymuş. Ferruh ağabey gerçekten Doğan Kardeş'in ümitlerini boşa çıkarmamış ve kabiliyet ve sistemli çalışmasıyle Doğan Kardeş'in takdirle selâmladığı bir karikatürist olmuş. Doğan Kardeş'in 30 yaşı için yolladığı mesajı birliket okuyalım.

«Doğan Kardeş 30'uncu yılına giriyor. Benim de ilk karikatürlerim otuz yıl önce bu sayfalarda basılmıştı. O zaman 13 yaşındaydım, ortaokul birinci sınıf öğrencisi... 30 yıl önce Sayın Vedat Nedim Tör'e götürmüştüm çizdiklerimi; sanki yıllardır beni tanıyormuş, ben de yıllardır karikatür çiziyormuşum gibi karşıladı beni. Şimdi düşünüyorum da, bir çocuğa bu denli yüreklendirici, güven verici bir davranış, eğitimin baş kuralı... Onun için Doğan Kardeş bir okuldur, diyorum.

Ben Doğan Kardeş'in hem okuyucusu, hem çizeri oldum. Sonra yıllar geçti, Doğan Kardeş «ağabey»i, şimdi de Doğan Kardeş «amca»sı... Türkiye'de bir Doğan Kardeş eğitimi yaratılmıştır, Doğan Kardeş kuşakları yetişmiştir, bu örnek alınacak önemli bir olaydır.

Doğan Kardeş'in 20'inci yılında, o zaman beş yaşında olan kızım Zeynep'in çizdiklerini yayımlamıştı derginiz. Kızım Doğan Kardeş okuyucusu oldu; onun kitaplarını okudu, yayınlarını izledi. Şimdi dokuz yaşındaki oğlum okuyor Doğan Kardeş'i.

Doğan Kardeş 30 yaşına basıyor, dediğim zaman oğlum Murat'ta çizdi Doğan Kardeş'e... Ben de size, bundan 30 yıl önce, ilk karikatürlerimin yayımlandığı, Doğan Kardeş'in şimdiki okuyucularına, o zamanın duyguları, sevinçleri, umutlarıyla sunuyorum oğlumun çizgilerini...»

Ferruh Doğan

HALİT REFİĞ

Doğan Kardeş'in eski okuyucuları küçük şair ve karikatürist Halit Refiğ'i mutlaka hatırlarlar. İşte dünün küçük şairi Halit Refiğ bugün ünlü bir rejisör oldu. Artık kocaman kocaman filmler çeviriyor. Doğan Kardeş'in isminden iftiharla bahsettiği bu çocuğun 30. yıl içinde Doğan Kardeş'e şunları söyledi:

Basılı kâğıt üzerinde imzamı görmek heyecanını Doğan Kardeş sayfalarında duydum. 11-12 yaşlarında bir ilkokul öğrencisiyken, kimbilir hangi dürtmelerle yazdığım bir takım şiirler, fıkralar ve karikatür denemeleriydi bunlar. Besbelli ki bir harika çocuk değilmişim. Çünkü o zaman yaptıklarım kimsenin ne dikkatini ne de ilgisini çekmişti. Beni sanat yolunda pek teşvik eden de olmadı. Hatta ailem bile sinemacı olmama pek taraftar değildi. Buna rağmen, düşünce ve duygularımı ifade etme isteği, sinema sevgisi, bir iş başarma azmi, bana bir meslekte tutunabilme imkânını sağlamakta. Şimdi hafızamı yokluyorum da bunca yıl önce Doğan Kardeş'e neler göndermiştim, hangileri basıl-

MÜJDAT GEZEN

Büyük küçük herkesin çok sevdiği, sinemamızın, tiyatromuzun, televizyonumuzun ve sahnelerimizin bu ele avuca sığmaz sanatçısı Müjdat Gezen de bir Doğan Kardeş çocuğuydu. Çocukluğunda büyük bir zevkle okuduğu derginin 30. yıldönümünde sevinçle matbaaya koştu ve sizlere şu mesajı bıraktı.

Sevgili DOĞAN KARDEŞ,

İlk şiirimi daha küçücükken senin için yazmıştım...

Her perşembe günü
Ben dört gözle beklerim
Doğan Kardeş nerdesin
Diye seni özlerim...

Hatırımda kaldığı kadarıyla böyle başlıyordu.

Şimdi yine yıllar sonra, bu satırları Senin için yazıyorum. Okumanın, yazabilmenin ilk zevkini SEN'de tatmıştım. Aradan yıllar geçti. İkimiz de çocukluk devremizi gerilerde bıraktık. Bir iki yıl içinde çocuğum da seninle tanışıp dost olacak. Zaman nasıl da geçiyor değil mi?..

Otuzuncu yaşını kutlarım Kardeş'im. Nice yıllara ışık saçasın.

Seninle yaşıt eski bir okuyucun
Müjdat GEZEN

74.

mış, hangileri basılmamıştı, bir türlü hatırlayamıyorum. Nerdeyse otuz yıl olacak. (Ne de çabuk geçmiş zaman!) Sanat dünyasındaki ilk adımlarımı hepten unutmuşum. Yaşlanma belirtileri mi acaba? Yoksa hep ileriye bakma alışkanlığımın geçmişi ihmal kusuru mu? Ama sağ olsun Doğan Kardeş bizi unutmuyor. Hatırşinas bir aile büyüğü olarak, hiç olmazsa on yılda bir, artık kendi kanatlarıyla uçan yetişkin kardeşlerini, yine aynı çatının altında, aynı aile yuvasında toplamaya çalışıyor. Doğan Kardeş yuvasında yetişen, ülkemizin nice değerlerini düşünüyorum da bu büyük ailenin fertlerinden biri olmakla heyecan duyuyorum.

Halit Refiğ

AYŞEGÜL SARICA

Doğan Kardeş'in 13. sayısında şirin bir kız çocuğunun verdiği başarılı konserden bahsediliyor... Ve şöyle deniyor: «Ayşegül kardeş böyle çalışmakta devam ederse, O büyüyünce yalnız Türkiye'nin değil, bütün dünyanın en tanınmış sanatçılarından biri olacaktır.» Evet Çocuklar... Doğan Kardeş'in 30 yıl önce söylediği sözler 20 yıl önce gerçek olmuş, dünün küçük Ayşegül'ü kısa bir zamanda Uluslararası Sanat Dünyasında hakettiği yeri alarak herkesin takdirini toplamıştır. İşte ünlü virtüöz ve Doğan Kardeş'e yolladığı mesaj:

Sevgili Doğan Kardeş'e,

Çocukluğumda en sevdiğim ve heyecanla izlediğim bu müstesna dergi en büyük dostum ve desteğim olmuş, eğlendirirken öğretmiş, öğrendiklerimi ise sevdirmiş ve en önemlisi, bana kitap sevgisini aşılamıştı.

Onun içindir ki, çocukluğumun bu kültür kaynağının tertip etmiş olduğu müsamerelerde, daha küçücük ve saçları örgülü bir çocukken konserler vermekte büyük zevk duymuşumdur. Teşvik edici bu konserleri daima en tatlı hatıralar olarak anmaktayım.

Doğan Kardeş'in Türk çocuklarına yaptığı bu pek değerli yayın hizmetinde 30 yaşına basmasından dolayı, onu ve sevgili okuyucularını candan tebrik eder ve bu başarılı yayın hayatına daha nice nice yıllar devam etmesini gönülden dilerim.

Ayşegül Sarıca

30 YIL ÖNCESİNDEN GÜNÜMÜZE...

Doğan Kardeş'in otuz yaşıyla ilgili bir toplantı düzenlemeyi düşündüğümüz zaman, otuz yıldan beri dergimize emeği geçmiş Doğan Kardeş çocuklarına haber vermekle işe başladık. Bir zamanlar, Ayşe Abla imzasıyla Doğan Kardeş'e masallar yazan ünlü sanatçımız Yıldız Kenter de, toplantının kendi tiyatrosunda yapılmasını teklif etti. Ama ne yazık ki, o gün yaptığımız toplantıda bulunamadı. Grip mikrobu bizden önce davranmış ve bir zamanların Ayşe Ablasıyle, diğer birçok ünlü Doğan Kardeş çocuklarını da, hasta yatağına düşürüvermişti.

Toplantıya ilk olarak gelen eski Doğan Kardeşlilerin başında Ferruh Doğan, Mıstık ve İbrahim Ersaraç vardı. Onları, bugünün Doğan Kardeş çocuklarıyle, Derya Dalay ve Gülçin Şenözener'le tanıştırdık. Eski ve yeni Doğan Kardeş'liler bir anda birbirlerine ısındılar. Çünkü aralarında, onları birbirlerine bağlayan Doğan Kardeş sevgisi vardı.

Üç ünlü karikatürist, Mıstık, Ferruh Doğan ve İbrahim Ersaraç, uzun uzun eski günlerden söz ettiler. Üçü de bir an için çocuklaşıp, eski günlerdeki gibi şen kahkahalar attılar.

Çok geçmeden gruba eski bir Doğan Kardeş çocuğu daha katıldı. Sinema, Tiyatro ve Televizyon dünyasının çok sevdiği Müjdat Gezen, bu mutlu gününde Doğan Kardeş'i unutmamıştı. Yazarımız Sıdıka Durmuş da en genç Doğan Kardeş çocuklarından biriydi. Birlikte eski günlerden söz edip, Müjdat Gezen'in birbiri ardı sıra patlattığı nüktelere güldüler.

Mıstık ve Ferruh Doğan, küçük yıldızımız Derya ve Gülçin'le çok ilgilendiler. Onlarda, kendi küçüklüklerini bulmuş gibiydiler.

Müjdat Gezen bir anda etrafı neşeye boğdu. Eski arkadaşlar şimdiki işlerinden, projelerinden uzun uzun bahsettiler.

onlarda birer Doğan Kardeş okuyucusuydular.

İDİL BİRET

Eski bir Doğan Kardeş okuyucusu olan İdil Biret bugün dünya çapındaki bir sanatçımızdır. Doğan Kardeş İdil Biret'in başarılarını 1950 yılından beri heyecanla izlemiştir. Küçücük yaşında bir «Doğan Kardeş» marşı besteliyen sanatçımız 30. yılımız için bakın neler söyledi:

«Doğan Kardeş'in 30 yaşına erişmesi beni çok mutlu kıldı. Uzun yıllar Yurdumuz'da ve Paris'teki öğrencilik yıllarımda bana sıcak kollarını açan, samimî, gerçek bir arkadaş vazifesini gören Doğan Kardeşim eminim ki bugün de benim gibi nice küçük okurlara severek koşmakta ve daha nice yıllar koşmaya devam edecektir. 6 yaşındayken Doğan Kardeş için verdiğim konserin hatırası, heyecanı o kadar büyüktür ki anlatamam. Çocukluk günlerimden kalan parlak bir fotoğraf gibi yerleşmiştir zihnime... Daha sonarki yıllarda da sanat hayatımda beni devamlı desteklemiş, çalışmalarıma hız vermiştir. Bugün İdil Biret olarak çok şey borçluyum Doğan Kardeş'e.

30 yaşına girerken ben de bu eski dostuma yürekten başarılar diler, minik okuyucularına da sevgilerimi yollarım.

İdil BİRET

MUSTAFA EREMEKTAR

Uzun yıllar Doğan Kardeş'i «MISTIK» imzalı karikatürleri ile süsleyen Mustafa Eremektar'dan Doğan Kardeş çocuğu olarak mı, yoksa Doğan Kardeş'i büyüten bir kalem olarak mı bahsedeceğimizi şaşırdık. Halen çeşitli gazete ve mecmualara imzasını atan Mıstık ağabeyin Doğan Kardeş'le tanışma hikâyesini de isterseniz kendi ağzından dinleyelim:

Doğan Kardeş'in ilk sayılarını vitrinlerde görüyor, tanıtmak için açılmış orta sayfalarını uzaktan okuyordum. Çünkü satın alma olanağım yoktu. Bazıları, arkadaşlardan kalan eski dergiler elime geçer, böylece o sayının tümünü okumak olanağına kavuşurdum.

Selma Emiroğlu yapıyordu kapaklarını. Öteki sayfalarda yetenekli çocukların yapıtları yayımlanıyordu. Ben de karikatür yapmaya meraklıydım. Bu nedenle (başta resim öğretmenim Hayriye Zincirkıran Hanım) öğretmenlerim ve arkadaşlarım, karikatürlerimi Doğan Kardeş'e götürmemi öneriyorlardı. Bir gün karikatürlerimi aldım ve derginin yolunu tuttum. Binanın kapısından girdim, merdivenleri çıkmaya başladım. İdare bölümünün kapısına yaklaştıkça dizlerime bir gevşeme geldi. Kapının önünde dikilmiş kalmıştım. Bir türlü cesaret edip kapıyı vuramıyordum. Oysa çekingen bir çocuk değildim. Bu garip durumda bir süre bekledim. Sonunda girmekten cayıp geri döndüm. Ne var ki böyle kendi kendime bozguna uğramak ağırıma gitmişti. Bu yüzden bir katın merdiveninde durdum; sözde merdiven penceresinden dışarıya bakmaya başladım. Arada inip çıkanlar oluyor, orada duruşuma bir anlam veremeyip garip garip bakıyorlardı. İşleri gereği, periyodik aralıklarla birkaç kez inip çıkanlar, yanımdan geçerken merakla bakmaya başlamışlardı. Böylece saatler geçti. Arada cesaretimi toplayıp yeniden merdivenleri tırmanıyor, idare yerinin kapısı önüne geliyordum. Ama her seferinde dizlerimde bir gevşeme oluyor, kapıya vurmak yürekliliğini gösteremiyordum. Geri dönüyor ve merdiven penceresi önündeki yerimi alıyordum. Bundan sonraki günlerde de aynı şeyi aynı sabırla denedim. Her seferinde de tam kapının önünden geriye çark ederek merdiven penceresinin önüne geçiyordum. Handaki insanlar alışmışlardı artık beni orada görmeye. Bir gün bütün cesaretimi toplayıp kapıya vurdum. Hiç ses gelmedi. Daha cesaretlenerek tekrarladım. Duymuyorlardı. Korkarak hafifçe ittim, kapı aralandı. Günlerdir girmeye cesaret edemediğim kapı açıkmış meğer. Bundan sonra yaradana sığınıp açtım kapıyı. Böylece Doğan Kardeş idarehanesinin koridoruna girmiş oldum. Kapı boş bir koridora açılıyormuş, çalışmalar yandaki bölmelerde ve odalardaymışlar. Sağ taraftaki odada güler yüzlü, sevimli bir bey oturuyordu. Yapmamaya çalıştığım bütün acemilikleri yaparak, kapılara, masalara çarparak, bu sevimli adamın yanına gittim ve karikatürlerimi verdim. O dakika basın hayatımda ilk dostum, ağabeyim «Şükrü Enis Regü» ile tanışmış oldum. Şükrü Bey karikatürlerimi «Vedat Nedim Tör» Beye göstererek beni tanıştırdı.

Doğan Kardeş'te yayımlanan ilk yapıtım, bu olaydan kısa bir süre sonra ölen rahmetli üstadımız Cemal Nadir'in bir portresidir. İlk, basılı eserim bu portredir.

MIS Tik

İBRAHİM ERSARAÇ

İlk karikatürü 1945 yılında Doğan Kardeş'de yayınlanan İbrahim Ersaraç, Nasrettin Hoca, İkizler, Minikler adlı seri romanlarıyla Doğan Kardeş okurlarının sevgilisi olmuştu. İtalya Uluslararası Karikatür Müzesinde birçok eserleri bulunan bu sanatçı ağabey, bir yandan çizmeye devam ederken, bir yandan da Lise Resim - Sanat Tarihi Öğretmenliği yaparak birçok kabiliyetli öğrenci yetiştirmektedir. 30. yılında kendisini unutmayan ve karikatürleriyle, yazısıyla yine Doğan Kardeş'ine koşan bu değerli sanatçıyla eski dostu da ne kadar iftihar etse, gurur duysa azdır...

Karikatüre tutkum daha Ortaokul sıralarında başladı. O zamanlar karikatür ciltlerini karıştırmak benim için zevk ve heyecan kaynağı oluyordu. Gördüğüm karikatürlerin bazıları çocukluk dünyamda beni çok etkiliyor, bende de çizme isteği yaratıyordu.

Doğan Kardeş yeni çıkmaya başlamıştı. Çizdiğim bir karikatürümü postalıyarak gönderip, çıkan sayılarını merakla izlemeye başladım. Bir yaz sayısında basılı olduğunu gördüğümde sevinçten dünyalar benim olmuştu. O anı tatlı bir heyecanla hâlâ anımsarım. Üzerine «İbrahim Ersaraç kardeşin güzel bir karikatürü» diye de yazmışlardı.

1957 yılında Kars Lisesi Resim - Sanat Tarihi öğretmenliğinden İstanbul'a nakledildim. Bulduğum bir fırsatta ilk karikatürümün yayınlandığı Doğan Kardeş Dergisi'ne uğramayı düşündüm. Benimle ilgilendiler... ve yeni çalışmalar başladı. 1968'de kadroya girdim. Ressam ve Karikatürcü olarak 7 yıl sürekli çalıştım. Bu arada Derginin 15. ve 20. yıl dönümlerini bizzat yaşadım.

Şimdi Doğan Kardeş'in 30. yılı. Dergi nasıl da yol almış, büyümüş... Yurt çocuklarına ve Türk kültürüne hizmeti yolunda daha nice yıllar yol almasını diler, Doğan Kardeş'i 30. yılında candan kutlarım. Bu olanaktan yararlanarak yarının büyükleri ve sevgili küçük okuyuculara da başarılar dilerim...

ÖZTÜRK SERENGİL

Doğan Kardeş'in bundan tam 30 yıl önce çıkan 5'inci sayısında «İlk İnsanların Hikâyesi» adlı yazıyla birlikte küçük okurlardan birinin yaptığı bir de resim vardı. Resmin altında da şöyle deniyordu: «Bakın Öztürk Serengil kardeş İlk İnsanları nasıl düşünmüş, ne güzel çizmiş. O'nu candan kutlarız.»

Bu başarılı, çalışkan kardeş sonradan büyüdü ve gerçek bir ressam oldu... Aynı zamanda ünlü sinema aktörü olan Öztürk Serengil sizler için Doğan Kardeş'e şunları sövledi:

«Çok hislendim. Neler söyliyeceğimi bilemiyorum. Doğan Kardeş çocukluğumu hatırlattı bana. Sefalet içinde geçen çocukluğum ve o sıralarda tek dostum olan Doğan Kardeş bir film şeridi gibi geçti gözlerimin önünden...

Evet... «Çok Sevgili Doğan Kardeş Çocukları... İşte bundan tam 30 yıl önce ben de sizler gibi bir Doğan Kardeş okuyucusuydum. İple çekerdim hafta başlarını... Resme karşı ilgi ve sevgiyi de bana ilk kez aşılayan yine Doğan Kardeş'tir. Yaptığım resimleri onun sayfalarında görünce dünyalar benim olmuştu sanki. Sevinçten havalara uçuyor, elimde sıkı sıkı tuttuğum Doğan Kardeş'i tanıyan, tanımayan herkese gösteriyordum. Aradan uzun yıllar geçti. Şimdi en büyük dileğim ailenize ve milletinize yararlı birer Türk genci olarak yetişmenizdir.

Doğan Kardeş'den kucak dolusu sevgiler...

Öztürk 974

ALTAN ERBULAK

Bu değerli sanatçıyı aranızda tanımayanınız yoktur. Üstün yetenekli bir karikatürist, değerli bir aktör ve yazıları zevkle okunan bir yazar... Altan Erbulak, bakın Doğan Kardeş'in 30. yaşı için sizlere neler yazdı:

Demek otuz yıl geçti ha?

Bana üç yıl oldu gibi geliyor.

Bundan yirmi yedi yıl önce «Doğan Kardeş»in kapısından içeri girerken o çocuk yüreğimin inanılmaz bir içtenlikle atan seslerini şimdi duyar gibiyim.

O günleri gördüğüm için çok mutluyum. Ama «Doğan Kardeş» in otuzuncu yılını görmek bir başka mutluluk. Madalya gibi, armağan gibi bir şey bu.

Bu erişilmez sevgiyi elimde tutuyorum sanki.

Tüm Doğan Kardeş'lere sevgiler, hepinizi öpüyorum.

ALTAN ERBULAK

STINGREY

STİNGREY PASİFİĞİN ORTASINDA MEYDANA GELEN GARİP HAVA DEĞİŞİMLERİNİN NEDENİNİ BULMAKLA GÖREVLENDİRİLİR, AMA KENDİSİ DE SALDIRIYA UĞRAR. DENİZKENT'TEN YOLAÇIKAN ARAMA EKİBİ DE ONLARI BULAMAZ...
ÇABUK ARAMA CİHAZINI İNDİRİN DAHA ÇABUK.
PEKİ EFENDİM
BU GERÇEK OLAMAZ... BÜYÜK BİR ANAFOR HAYIR İMKANSIZ
YAPACAK BİR ŞEY YOK DENİZKENTE HEMEN RAPOR ETMEMİZ LAZIM...
AH.. BAŞIM .. FONG BAŞIM...
FAKAT SUNİ ANAFOR ÇEKMEYE DEVAM EDİYOR
AĞIR AĞIR YÜKSELİYORUM, AMA KURTULMAK İÇİN BU AZ... BAŞKA BİR ŞEY YAPMALI TAMAM ... ROKETLER!
İRDY BİRDEN STİNGREY'İN HIZLA İNDİĞİNİ FARKETTİ...
MOTORLARI ÇALIŞTIRMAM GEREK... YOKSA BUNUN YEMİ OLACAĞIZ...
FONG!
HATIRLAMAYA BAŞLIYORUM.. YABANCI BİR GEMİ SALDIRMIŞTI... EVET YABANCI GEMİ VE BİZ...
STİNGREY
BUNU AKIL ETMEM İYİ OLDU, ÇOK İYİ OLDU...

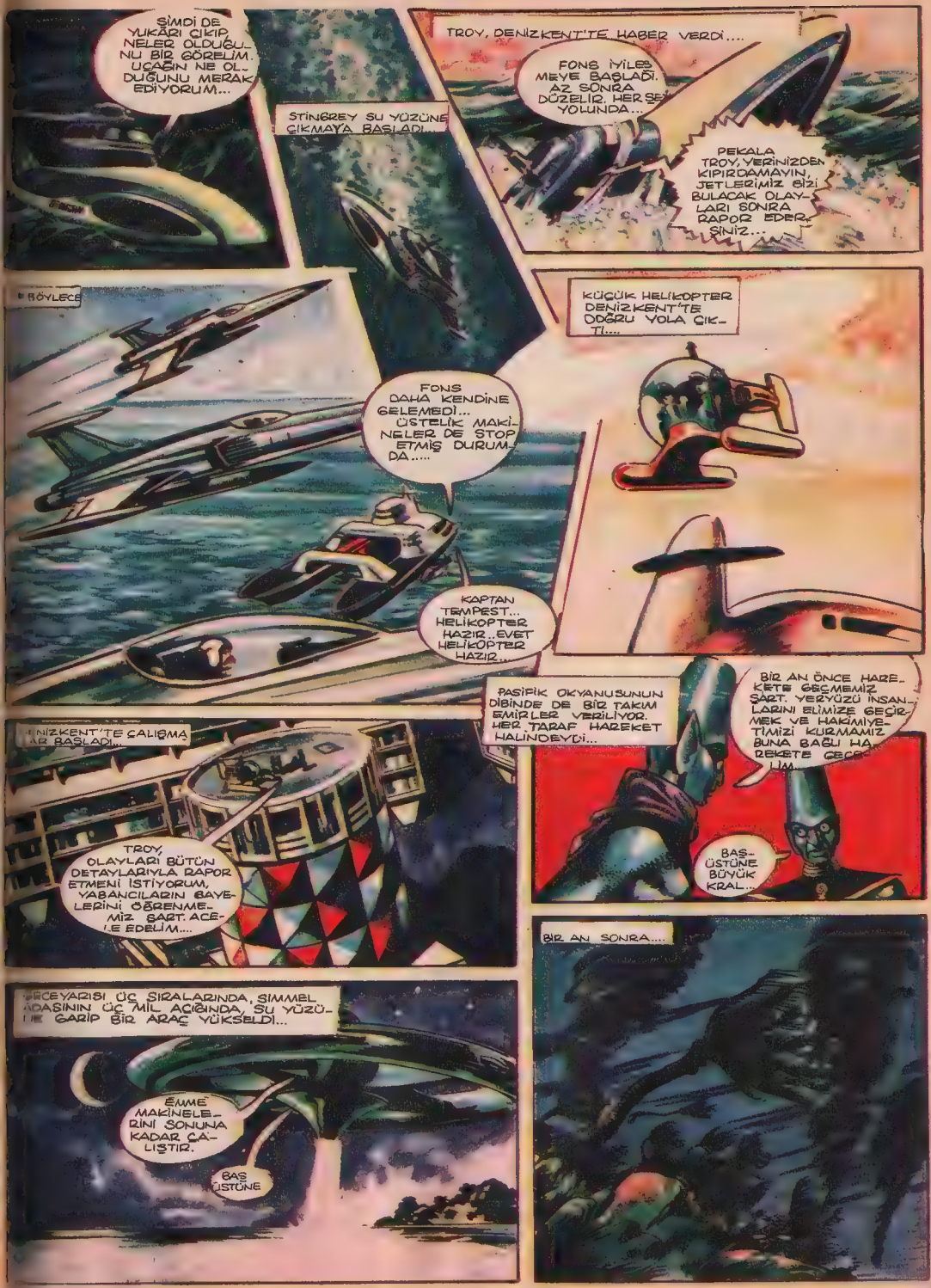

GELECEK HAFTA: Garip makine ve Dünyanın sonu..

Yazan :
Héléne Gauvenet

MARTILI PLAJ

Çeviren :
Ülkü Öztürk

21

ÖZET: Lori okul çıkışı gitmeyi âdet haline getirdiği Martılı Plajda başına gelen olayları kardeşlerine anlatır, hep birlikte bir çözüm yolu ararlar. İşe ilk olarak yaralının elinde bulup, sonradan yaralıyla birlikte ortadan kaybolan kâğıttan başlarlar ve ismini çıkardıkları Bataklıklar çiftliğine gitme yolları ararlarken Liz'in bir arkadaşı onları kendi çiftliğine çağırır, çiftlik Bataklıklar çiftliğine yakındır. Bir piknik düzenlerler, Lori kaybolur. Çingeneler tarafından bulunur. Arkadaşları Lori'yi devamlı olarak aramaktadır

«Hangi çiftlik? Nereye gidiyorsun?»

Lori, nerede olduklarını bilmiyordu.

— «Doğru, bilmiyorsun sen.»

Aklına Lori'nin arabada uyuduğu geldi.

— «Savaşı kazandık!»

— «Ya? Ne savaşı?»

— «Beni burada bekle. Hemen döneceğim.»

Maya bunları söyledikten sonra, karanlıkta bir gölge gibi kayboldu. Lori, Liz'in elini ellerinde tutarak oturdu. Kuvvetsizdi ama mutluydu. Dakikalar geçti. Ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu Lori. Derken yolun ortasına kocaman bir yıldız gibi düşen, sarı bir ışık gördü, Lori, ayak sesleri duydu. Kalktı. Dora ışığın önünden koşuyordu. Lori elinin üstünde Piyer'in elini hissetti. Sonra Maya ile iki çingeninin geldiğini gördü. Çingeneler Liz'i dikkatle kaldırdılar. Tek söz söylemeden çiftliğe doğru gittiler. Çocuklar da onları izlediler. Uzun zaman yürüdükten sonra, ot dolu, büyük bir avluya geldiler. Gün doğmak üzere oluşu, Lori'nin siyah, kasvetli iki yapı görmesini sağladı. Tahta bir kapıdan, dışarısından daha soğuk, daha rutubetli olan geniş bir avluya, oradan da boş, geniş, kocaman bir salona girdiler. Hiç mobilya yoktu salonda. Fakat, oymalı bir yıldızla süslü, güzel bir taş şömine vardı. Şöminede ateş yanıyordu. Şöminenin yanındaki birkaç kişinin yüzü aydınlanıyor, fakat kapının yanından kim oldukları seçilemiyordu.

Lori kendi kendine: «Bataklıklar Çiftliği...» dedi. Rüyada gibiydi. İnsanların yaklaştığını gördü. Bella da oradaydı. Ağlıyordu. Maya'nın büyükannesi, omuzu bir çamaşırla sarılı, yüzünün solgunluğuna rağmen gülümseyen Röno ve yorgun, ama mutlu görünen bir adamın parlak bakışları.

Hepsi, çingenelere Liz'i bir ot yatağa yatırmaları için yol verdiler. Yaşlı kadın, ısınması için ateşe bir tencere su koydu. Kimse konuşmuyordu. Lori, bir köşeye, Maya'nın ve Piyer'in yanına oturdu. Yaşlı kadın Liz'e doğru eğildi, kendi dilinden bir şeyler mırıldandı ve gülümseyerek Lori'ye baktı. Ortalığa yeniden sessizlik çökmüştü. Bütün gözler parlak bakışlı yabancı adama dikilmişti. Adam ayağa kalktı; sıcak bir sesle konuşmaya başladı:

Doğan Kardeş
HAFTALIK ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri çıkar.
22 NİSAN 1974
Sayı : 17 Sıra No. : 953
Yıl : 29 Cilt : 1

Sahibi ve
Yazı İşleri Müdürü :
ŞEVKET RADO

Yazı İşleri ve İdare :
Divanyolu, Türbedar Sokak 22 İSTANBUL ★ Doğan Kardeş P. K. 1146 - İSTANBUL ★ Telefon : 27 95 10 (Santral) ★ Dağıtım ve Abone: Bateş Bayilik Teşkilâtı Cağaloğlu, Molla Fenârî Sokak 1 - İSTANBUL

ABONE ŞARTLARI
Yurt içi adi posta, yıllık: 80 TL. ★ Altı aylık: 40 TL. ★ Yurt dışı adi posta, yıllık: 110 TL. ★ Altı aylık: 55 TL. ★ Yurt dışından abonelerini uçakla isteyenlerden bulundukları ülkeye göre ayrıca uçak ücreti alınır. Adres değişikliği için 100 kuruşluk posta pulu gönderilmelidir. ★ YAPI ve KREDİ BANKASI'nın şube ve ajanslarından abone kaydolunabilir.

DİZİLDİĞİ ve BASILDIĞI YER :
Doğan Kardeş Matbaacılık Sanayii A. Ş.
Gönderilen yazı ve resimler iade edilmez.

İLÂNLARINIZ İÇİN İLÂN SERVİSİMİZE MÜRACAAT ETMENİZİ RİCA EDERİZ.
Tel. : 27 95 10

— «Dostlarım, sizlere nasıl eşekkür edeceğimi bilemiyorum. Sizin sayenizde, yeniden evime, topraklarıma, yeniden bulacağım ismime ve servetime kavuştum. Ölenler geri gelemezler. Fakat kazandığımızı görselerdi, mutlu olurlardı. Bu soğuk taşlara yeniden can vermek istiyorum.»

Bakışlarını duvarlarda gezdirdi. Sonra sözlerine devam etti.

— «Her yanı kaplamış olan yu çalıları sökeceğim. Tarlaları ekip, sulamak için kanallar açacağım. Ağaçlar dikeceğim. Bu ölmüş ev yeniden canlanacak. Sizin eviniz olacak. Kalktı ve Röno'ya doğru gitti.

— «Röno, teşekkür ederim. Gençliğimin dostu oldun. Zor günlerimde Fransa'ya dönüşümde beni yalnız bırakmadın.»

Röno: «Dinle beni Jan,» dedi. «Senin için yaptıklarım hiç sayılır. Benim çocukluk arkadaşımdın. Bundan normal bir şey olamazdı. Yeniden dönüp, evine kavuştuğundan dolayı çok mutluyum. Fakat bilmediğin bir şey var. Ben bu eve kavuşmakla kalmadım, bir de dost kazandım.»

Kalktı, Lori'ye doğru gitti. Röno içtenlikle konuşuyor ve sıcak sıcak bakıyordu. Lori'yi elinden tuttu.

— «Lori,» dedi. «Hep bize yakın oldun, bize yardım ettin. Ama bize yardım ettiğini bilmiyordun.»

— «Nasıl? Anlayamadım efendim?»

— «Bu savaşta babanla beraber çarpıştığımızı bilmiyordun. Lori, sevgili yavrum, babanın ölümüne tanık oldum. Çok severdim onu. Sen ona çok benziyorsun. Bunun için seni görür görmez tanıdım.»

— «Demek öyle. Gerçekten size yardım etmek gelmişti içimden.»

— «Sen martılı plâja balık avlamaya geldiğinde Jan oradaydı. Zavallı Jan yalnızdı. Her gün onun yanına gidemiyordum. Göz hapsindeydim çünkü. Açtı. Yalnız, fundalığa

Üst üste meydana gelen olaylar çocukları şaşkına çevirmişti. Lori, Liz'in yaralandığını görünce bir an için neye uğradığını şaşırdı. Ama kendisine gelmesi uzun sürmedi.

bıraktığın kesekâğıdındakilerle yetiniyordu.»

— «Fundalıktaki adam oydu demek!»

— «Evet, Jan'dı. Onu kasvetli bir günde orada bulduğun zaman her şey bitmişti. Düşmanlarımıza yenilmiş, davamızı böylece kaybetmiştik. Jan yaralıydı. Ben de yaralanmıştım. Fundalıkta yatıyordum. Senin geldiğini gördüm. Fakat senin başkalarını çağıracağından ve düşmanlarımızın yeniden geleceğinden korktum. Onun için sana bir şey söylemedim. Su almaya gittiğin zamandan faydalanarak, Jan'ı saklamayı başardım. O zaman yüzün bana birisini hatırlatmıştı. Gece olduğu için emin değildim senin arkadaşımın oğlu olduğundan. Sana Beyaz Çiftlikte rastladığımda emin oldum.»

Röno konuşurken Lori'nin elinden tutuyordu. Herkes konuşmadan onlara bakıyordu. Parlak bakışlı adam yerinden kalkarak Lori'ye yaklaştı.

— «Sana ne kadar teşekkür etsem azdır çocuğum, dedi.

— «Fakat ben bir şey yapmadım ki; burada bulunanların hepsi, hepimiz size yardım etmek istedik. Piyer, Liz, Bella, çingeneler, dün Liz'i kurtaran Maya... hepimiz.»

Piyer birden, «Bir dakika efendim,» dedi, «Size bir şey vereceğim.»

Cebinden siyah yıldızlı çakıyı çıkarıp, adama verdi. Jan çakıyı alıp, baktı. «Teşekkür ederim,» dedi. «Çakımı, kâğıdımı, her şeyimi yitirmiştim o gün. Özür dilerim, size kendimi tanıtmadım. Size başımdan geçenleri anlatmadan bir şey anlamayacaksınız yavrularım. İsmim, Jan Moroy. Buraları ailemden bana kaldı. Yirmi yıl önce buraları ne güzeldi bilseniz... Mari isminde çok güzel bir kızla evlendim. Yeğenlerim Sörat'lar bana düşman kesildiler. Aramızda savaş başladı. Bir vapurla ülkeyi terkettim. Yıllarca ne geldim, ne de haber gönderdim. Sörat'lar Mari'ye öldüğümü söylemişler.

(Devamı var)

Aslan Dedenin Masalları

HAKA İLE HUKU

Huku :

— «Gitti büyük alan'a,» demiş. «Büyük Alan'ı sormuşlar. O zamanlar bu isimde bir mahalle veya sokak varmış, Van'da! Yolunu öğrenmişler. Oraya gitmişler. Sokakta çocuklar oynuyormuş. Çok da kalabalıklarmış. Buraya gelince Haka sormuş.

— «Huku, biz ne konuştuktu ?»

Huku başlamış söylemeye, «Seyrek sakallı, esmer tenli. Gözleri kara, yanağı benli. Orta boylu, sesi kısık. Alnı darca, burnu basık. Kaçıyor bizden her an. Memleketi Van. Şu karşıki dükkân. Oradan da büyük Alan!..»

Haka :

— «Bir oğlu var,» demiş. «adı Ramazan!..»

Huku :

— «Bir de kızı var,» demiş. «Adı mihriban!...»

Çocuklardan biri bu konuşma ile ilgileniyormuş, sormuş.

— «Ya kendi adı?»

Haka, karşılık vermiş.

— «Kendi adı mı? Şaban!..»

Bir başka çocuk duramamış. Söze karışmış:

— «Söylediğiniz adam, benim babam...»

Huku Sormuş:

— «Baban İstanbul'da değil mi?»

— «İstanbul'daydı. Dün geldi. Az önce de çarşıya gitti.»

Haka sormuş:

— «Baban, Seyrek sakallı, kara gözlü, esmer mi?»

— «Evet!..» .

— «Yanağında beni var mı?»

— «Evet!»

Sıra Huku'ya gelmiş. O sormuş :

— «Alnı darca, burnu basık mı?»

Çocuk buna da «Evet» demiş, onlar da:

— «Haydi bizi evinize, babana götür,» demişler. Çocukların ellerinden tutmuşlar. Yürümeye başlamışlar.

Şaban, evde pencereden sokağı gözetliyormuş. Haka ile Huku'nun çocuklarının ellerinden tutup geldiklerini görmüş.

— «Kapıma kadar geldiler,» demiş. «Bunların elinden kurtulamıyacağım.» Dışardan Haka seslenmiş.

— «Şaban, Kapıyı aç. Biz geldik. İstanbul'dan.»

Huku seslenmiş.

— «İnci satıcısı arkadaşların geldi. Çık dışarı.» Şaban içerde ne yapacağını şaşırmış. Hele adının bile öğrenilmiş olması onu büsbütün şaşırtıyormuş. Bir kötülüğün er veya geç meydana çıkacağını anlamış. Kötüler yaptıklarının cezasını bulurlar diye düşünmüş. Aklı başına gelmiş. Kapıyı açmış. Dışarı çıkmış. Haka ile Huku'nun ellerine sarılmış.

— «Kötü bir iş yaptığımı anladım,» demiş. «Kurnazlık ettiğimi sanmıştım. Akıl akıldan üstün olurmuş. Şimdi anlıyorum. Eden de bulurmuş.»

Suçunun bağışlanması için yalvarmış. Altınları da vermiş.

KÜÇÜK ŞEFİN DERDİ BAŞKA

Yeni Gineli küçük Takip, aslında yaşıyla bağdaşmayacak kadar büyük işler başarıyor. 10 yaşlarında bir çocuk olan Takip, Babası ölünce kabilesinin şefi olmuş. Kabileyi ilgilendiren önemli konularda onun dediği oluyor. Av mevsiminin başlaması ve ekin ekmek hep onun isteğiyle. Bütün bunlardan çok hoşlanan küçük Takip'in ise yakındığı tek şey, kabilesinin çocuklarıyla oyun oynayamamak. Ama arada sırada kaçamak yaptığı da oluyor.

Haka, Huku'ya sormuş:

— «Sen ne dersin?» Huku karşılık vermiş:

— «Pişman olanı bağışlamalı,» derim. «Sen ne dersin?»

— «Önce tövbe etmeli, derim.» Şaban tövbe etmiş. Bir daha böyle işler işlemeyeceğine söz vermiş. Bunun üzerine Haka ile Huku onu subaşı'ya bildirmemişler. Suçunu bağışlamışlar. Dahası var. Orada bildikleri, tanıdıkları zengin bir iş adamı varmış. Onun yanında Şaban'a güzel bir iş bulup yerleştirmişler. Bir iki gün dinlendikten sonra İstanbul'a dönmüşler. İstanbul'a gelince tüccarı bulmuşlar. Altınlarını vermişler.

Tüccar ile karısı sevinçlerinden ne yapacaklarını bilemiyorlarmış. Bir yandan teşekkür ediyorlar, bir yandan da:

— «Yaşasın, Haka ile Huku» diye bağırıyorlarmış.»

Biz de diyelim:

— «Onlar ermiş muradına, düşelim yeni bir masalın ardına!..»

SON

gizli ajan

AJAN 21. YABANCI ASKERLERDEN BİRİNİ BAYILTTIKTAN SONRA, ONUN KIYAFETİNE GİRİP, DİĞERLERİNİN ARASINA KARIŞTI...

HAYDI, ŞİMDİ PLANI UYGULAMAYA BAŞLAYALIM...

HEPSİ HELİJETLERE DOĞRU İLERLEDİLER

ŞEF "S" DURUMU DİKKATLE İZLİYORDU...

TAMAM, İŞTE TAHMİN ETTİĞİMİZ GİBİ....

EVET!

AJAN 21.İN KALEMİNDEKİ VERİCİ GİTTİĞİ YÖNÜ BİNYALLERİYLE İŞARETLİYORDU...

ŞU YÖNE GİDİYORLAR...

GEMİLER NE İŞLERİNE YARAYACAK MERAK EDİYORUM. NİÇİN O YÖNE GİDİYORLAR?

GEMİ SON HIZLA YÜKSELDİ...

VE ROKETLERİNİ DENEME MAHALİNE BIRAKTI...

ŞİMDİ ELEKTRONİK KONTROLDAN GEÇECEKSİNİZ!

BU DA İYİ...

BİR KAPIYA YÖNELDİLER...

ELEKTRONİK DAL GALAR HEPSİNİ TARIYORDU...

HEPSİ TAMAM EFENDİM...

BİRDEN IŞIKLAR KARARDI. VE GİZLİ ODA GARİP YEŞİLİMSİ BÜRÜNDÜ.

TUTUN ŞUNU ... CASUS...

21

7

ÖZET: Ajan 21, Jüpiter'de kaybolan ajanlarını ararken başına bir sürü olay gelir. Fakat bunlardan kurtulur. Derken, ummadığı bir tuzakla karşılaşır.

AJAN 21 NEYE UĞRADIĞINI ŞAŞIRAMADAN ETRAFINI ÇEVİREN MUHAFIZLARIN ELİNE DÜŞTÜ..

DOĞRU HÜCREYE ATIN ONU..

ÜZERİNDE BU KALEMİ BULDUM SEF BAKIN...

İLGİNÇ!... ARAMIZDA BİR CASUS OLACAĞI HİÇ AKLIMA GELMEZDİ. AMA BUNA PİŞMAN OLACAKTIR...

ÇABUK ONU ÖZEL ODA YA GÖTÜRÜN... HERŞEYİ ANLAMAMIZ YAKINDIR.

İKİ GÜN İKİ GECE SÜREN AÇLIKTAN SONRA...

AYAĞA KALK

NE O DANSMI EDECEĞİZ YOKSA?

ÇABUK AKIM GEÇİRMEĞE BAŞLAYIN...

YÜKSEK VOLTAJ HER YANINI SARSARKEN...

BEYNE VERİLEN AKIM, DÖŞON ÇELERİ RESME ÇEVİRİYORDU..

HEP AYNI ŞEY... BALIK AVCILIĞI....

İYİ YETİŞTİRİLMİŞ BİR AJAN... GÜZEL...

BİR KAÇ GÜN SONRA YİNE BAŞLARIZ....

BİR KAÇ GÜN BÖYLE GEÇTİ...

BİNLERCE YILDAN BERİ DOĞRU MAKİNESİNE YANLIŞ BİLGİ VEREN TEK KİŞİ BU... LAF ALAMAYIZ...

BU AKŞAM ONUN HAKKINDA İLGİNÇ KARARLAR ALABİLİRİM..

DEVAMI VAR...

Altan Erbulak, aşağıdaki karikatürü, Doğan Kardeş'e 30. yaş armağanı olarak yaptı.

— «Annem bir fincan ödünç kahve istiyor...»